

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΟΥ
ΚΡΗΤΗΣ,
ΜΤΟΙ
ΝΕΑ ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ
1875

- 26 -

Περὶ Ῥυθμοῦ.

Ἐρ. Τί ἐστὶ Ῥυθμός;

Ἀπ. Ῥυθμός ἐστὶ προσδιορισμὸς Χρόνου ἑνὸς μέλους, βραδύς, ἢ ταχύς κατὰ τὴν διαίρεσιν τῶν προσδιορισμένων χρονικῶν σημείων (α).

Ἐρ. Εἰς πόσα διαιρεῖται;

Ἀπ. Εἰς τέσσαρα καὶ ἥμισυ, ἡγουν δύο καὶ ἥμισυ βραδύτητος, καὶ δύο ταχύτητος, εἶναι δ' οὕτως δύο εἰδῶν· ἀπλοῦς καὶ διπλοῦς, καὶ ἀπλοῦς μὲν εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις ἔχει τὸν ἴδιον χρόνον ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους τοῦ μέλους. Διπλοῦς δὲ, ὅταν μεταβάλλῃ τὸν χρόνον ἢ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ μέλους, ἀπὸ τοῦ ἀργοῦ εἰς τὸ ταχὺ, ἢ τὰνάπαλιν.

(α) Ἰδοῦ παράδειγμα, ἐὰν ψάλλων μάθημά τι διαρκοῦν 20 λεπτά, θέλης νὰ διαρκέσῃ μόνον 15, τότε ταχύνεις τὸν χρόνον κατὰ ἀνλογία, ἐπίσης δὲ καὶ ὅταν θέλης νὰ βραδύνῃς αὐτόν.

Ἄπ. Ῥυθμὸς λέγεται σύστημα ἐκ χρόνου κατὰ τινα τάξιν συγκείμενον.

Ἐρ. Πῶς χαρακτηρίζεται;

Ἄπ. Κατὰ τὸ ὀγρήγωρον καὶ ἀργόν.

Ἐρ. Ἀπὸ πόσα τινὰ θεωρεῖται ὁ Ῥυθμὸς;

Ἄπ. Ἀπὸ τέσσαρα τινὰ, ἤγουν ἀπὸ θέσιν, ἄρσιν, ψόφον καὶ ἡρεμίαν, ἅτινα ὅλα εἰς τὴν προλαβόντα ἐξρέθησαν κεφάλαια.

Ἐρ. Εἰς πόσα διαιρεῖται γενικῶς ὁ Ῥυθμὸς;

Ἄπ. Εἰς ἀπλοῦν καὶ εἰς διπλοῦν.

— 101 —

Ἐρ. Ποῖος εἶναι ὁ ἀπλοῦς;

Ἄπ. Ἀπλοῦς Ῥυθμὸς λέγεται ἐκεῖνος, ὅστις ἔχει τὸν χρόνον τὸν τακτοποιοῦντα τὸ μέλος, ἴδιον ἀπ' ἀρχῆς τοῦ μέλους μέχρι τέλους.

Ἐρ. Ὁ δὲ διπλοῦς;

Ἄπ. Ὁ δὲ διπλοῦς Ῥυθμὸς εἶναι ἡ μεταβολὴ τοῦ χρόνου, ἢ ὁποῖα γίνεται μεταξὺ τοῦ μέλους, ἢ ἀπὸ τοῦ ἀργοῦ εἰς τὸ ταχύτερον, ἢ ἀπὸ τοῦ ταχέος εἰς τὸ ἀργόν· δηλαδὴ ὅταν ἀλλάζωμεν τὴν ἀγωγὴν τοῦ χρόνου, τὸ ὁποῖον γίνεται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ μαθήματα, τὰ ὁποῖα ἔχουσι κρατήματα ἐπειδὴ τὸ μὲν κείμενον τοῦ μαθήματος ψάλλεται ἀργῶς, τὸ δὲ κρατήματα ταχύτερον, ἢ ἀπὸ ἀργόν εἰς ἀργότερον· ἰστέον ὅμως ὅτι τοῦτο συνεχῶς ἀκολουθεῖ, καὶ μεταξὺ εἰς τὰ κρατήματα, καὶ μάλιστα εἰς τοὺς καλοφωνικοὺς εἰρμούς.